

“DOSTA JE” kampanja informiranja javnosti o imovinskim pravima

Ured visokog predstavnika, Misija OSCE-a u BiH i Visoki komesarijat Ujedinjenih naroda za izbjeglice uz podršku UNMIBH i CRPC-a pokrenuli su kampanju pod nazivom “DOSTA JE” kako bi se rješavale najozbiljnije prepreke koje stoje na putu implementacije imovinskih zakona u Bosni i Hercegovini.

Iako više nije u pitanju činjenica da se u BiH imovinski zakoni implementiraju i da će se implementirati ipak postoje oni koji bilo zbog neznanja ili nemogućnosti izbora još uvijek odlazu ono neizbježno tako što se ne iseljavaju iz stanova i kuća za koje su podneseni zahtjevi za povrat. “DOSTA JE” je poruka upućena njima kao i svim onim lokalnim organima vlasti koji ne ispunjavaju svoje obaveze jer oni su ti koji usporavaju implementaciju imovinskih zakona te tako i proces povratka i normalizaciju života u BiH.

Kampanja “DOSTA JE” je kreirana tako da se izrazi frustracija koju osjećaju podnosioci zahtjeva za povrat koji čekaju da se vrate u posjed svojih domova, zabrinutost koju osjećaju privremeni korisnici za svoju budućnost kao i svi oni koji su uključeni u ovaj proces i koji nailaze na iste prepreke svaki dan. Kampanja se bavi ovim problemima od kojih su neki prouzrokovani pogresnim pretpostavkama a u nekim slučajevim i namjerno pogresnim tumačenjem zakona.

- Privremeni korisnici koji imaju mogućnost da riješe svoj stambeni problem ali koji to još nisu uradili su u središtu prve faze ove kampanje. To uključuje one koji su dobrovoljno prodali svoju predratnu imovinu ili one koji na neki drugi način imaju dovoljna sredstva da plate najamninu za stan. Ovdje također spadaju oni koji

imaju mogućnost pristupa domu nekog od članova svog domaćinstva iz 1991. godine. Ove kategorije privremenih korisnika blokiraju ulazak u posjed predratnih nosilaca stanarskih prava ili vlasnika i zloupotrebljavaju stambeni prostor. Oni su dvostruki korisnici čije stambene potrebe mogu da se zadovolje na neki drugi način i nemaju pravo na alternativni smještaj. Oni se moraju iseliti.

- Obezbjedjenje alternativnog smještaja će biti u središtu druge faze ove kampanje, koja počinje krajem decembra. Lokalni organi vlasti često koriste svoj neuspjeh da pronadju i osiguraju alternativni smještaj kao razlog za odlaganje ulasaka u posjed. Zakon je tu jasan organi vlasti odgovorni za stambena pitanja i ministarstva za pitanja raseljenih lica i izbjeglica u oba entiteta moraju naći i ponuditi alternativni smještaj ljudima kojima zaista treba smještaj. Nedostatak alternativnog smještaja ne sprečava izvršenje deložacija a organi vlasti su ti koji su odgovorni za njegovo osiguranje. Kreativna rješenja ovog problema se traže na cijelom teritoriju BiH i vrijeme izgovora i ne poduzimanja mjera je prošlo.
- Pogresan dojam u vezi kupovine stanova je u središtu treće faze kampanje koja počinje sredinom ili krajem januara. Prvo, stanarska prava se nikad ne mogu prodati- pokušaji da se to uradi su nezakoniti i stavljaju takvog kupca u izuzetno rizičnu situaciju u kojoj može izgubiti i stan i novac koji je dao. Drugo, stanovi za koje nisu podneseni zahtjevi za povrat i koji bi trebali biti korišteni kao alternativni smještaj su u nekim slučajevima nezakonito privatizirani. Privremeni korisnici stanova za koje nisu podneseni zahtjevi za povrat moraju ispunjavati veoma specifične kriterije da bi bila izvršena nadovjera njihovog ugovora o korištenju stana.

TV i radio spotovi koji se bave gorenavedenim pitanjima bit će

propraceni reklamnim panoima, jumbo plakatima i novinskim reklamama u cijeloj BiH. Uz to, ici ce i letak u kojem ce se ova pitanja detaljnije objasniti.

Nakon kampanje "POSTOVANJE", kampanju "DOSTA JE" je koncipirao i uradio OHR sa OSCE-om i UNHCR-om na osnovu iskustava sluzbenika sa terena koji se bave ovim pojedinacnim slucajevima u cijeloj BiH. Kampanju je koncipirala i realizirala REFRESH producerska kuca koja je takodjer producirala i kampanju nazvanu "POSTOVANJE" i koja je odabrana nakon rigoroznog postupka tendera koji je objavio OHR ranije ove godine.

Plan za provodjenje imovinskih zakona (Property Law Implementation Plan – **PLIP**)

Dana 27. oktobra 1999. Visoki predstavnik Wolfgang Petritsch je, uz punu podrsku OSCE-a, UNHCR-a i UNMIBH-a, inicirao Plan za provodjenje imovinskih zakona (Property Law Implementation Plan – PLIP), i to donosenjem amandmana i uputstava za uskladjivanje i pojasnjenje zakona kojima se uredjuje povrat imovine u RS i FBiH, s ciljem stvaranja konsistentnog pravnog okvira i jednakih prava i mogucnosti pravnog lijeka za sve izbjeglice i raseljene osobe u cijeloj Bosni i Hercegovini. Cilj Plana za provodjenje imovinskih zakona – koji koordinirano provode OHR, OSCE, UNHCR, UNMIBH i CRPC je da se osigura da svi gradjani BiH mogu ostvariti svoja prava na imovinu te time deblokirati proces povratka u cijeloj BiH.